

Імунітет: роман

КУПИТИ

Суддю Конституційного Суду Себастьяна Сендала звинувачують у вбивстві. Боронити його береться адвокатка Йоанна Хилка, яка любить Iron Maiden і має клопоти з міцними напоями. Вона отримує чорну троянду з попередженням «не лізти в цю справу», проте не зважає на погрозу. Несподівано суддя зникає, залишивши дивного листа з натяком на самогубство. Преса вважає: втік, отже, винен. Але коли Сендал нарешті з'явився і постав перед судом, зникла сама Хилка.

ІМУНІТЕТ

РЕМІГІУШ МРУЗ

Р е м і г і у ш М р у з

Імунітет

Мруз Р.
Імунітет : роман / Р. Мруз; перекл. з польськ. Анни Зотової. — Тернопіль : Видавництво Богдан, 2025. — 528 с.

ISBN 978-966-10-3322-0

© Remigiusz Mróz, 2016

© А.В. Зотова, переклад, 2024

© Видавництво Богдан, виключна ліцензія на видання, оригінал-макет, 2025

Remigiusz Mróz

Immunitet

Copyright © Remigiusz Mróz, 2016

Обкладинка Wydawnictwo Poznańskie sp. z o.o., 2016

Друкується з дозволу

Madeleine Milburn Ltd.

З польської переклала Анна Зотова

Суддю Конституційного Суду Себастьяна Сендала звинувачують у вбивстві. Боронити його береться адвокатка Йоанна Хилка, яка любить Iron Maiden і має клопоти з міцними напоями. Вона отримує чорну троянду з попередженням «не лізти в цю справу», проте не зважає на погрозу. Несподівано суддя зникає, залишивши дивного листа з натяком на самогубство. Преса вважає: втік, отже, винен. Але коли Сандал нарешті з'явився і постав перед судом, зникла сама Хилка.

Суддя Конституційного Суду не може бути, без попередньої згоди Конституційного Суду, ані притягнутим до відповідальності, ані позбавленим волі.

Ст. 196 Конституції РП від 2 квітня 1997 р.

Prohibenda est ira in puniendo.

— При застосуванні кари необхідно стримати гнів (*лат.*).

Розділ 1

Клопотання

1

Белянська лікарня, Варшава

Ніч була однозначною. Минуле не хотіло здаватися, теперішнє не бажало тривати, а майбутнє, здається, й не приходило.

Йоанна Хилка думала, що зможе заснути тільки тоді, коли їй дадуть кінську дозу снодійного. Проте лікарі робили щось цілком інше.

Вона потрапила до лікарні непритомною; їй одразу поставили крапельницю, встановили катетер. Щось вкололи, провели планові аналізи і перевели в палату для кількох осіб. Для лікарів і медсестер це була така ж ніч, як і кожна інша. Пацієнтів із алкогольним отруєнням було до біса багато, хоча такі зазвичай не потрапляють у Белянську посеред тижня.

Вони також здебільшого не є авторитетними юристами, партнерами однієї з найбільших юридичних фірм у Варшаві, «Железний і МакВей».

Хилка обійняла цю посаду завдяки маніпуляціям, безжалісності та хитрості, тобто саме у такий спосіб, про який колись мріяла. Вона ніколи не мала наміру стати однією з тих юристів, які довгими роками сидять на одному місці в очікуванні, доки не звільниться місце лишень тому, що хтось із партнерів вийшов на пенсію.

Як і не планувала того, що одного дня медичне обладнання буде помпувати літри рідин через її тіло, щоб вимити з нього алкоголь.

Вона нервово ворухнулася й прокашлялася. У горлі заболіло так, наче посеред літа вирушила на тривалу пробіжку в зеніт і впродовж двох годин не мала чим хоча б змочити губи.

Вона оглянула темну кімнату. Єдиним джерелом світла був вуличний ліхтар на паркувальному майданчику, але в напівтемряві вона побачила кількох інших пацієнтів. Усі спали.

Від Кордіана Оринського не було й сліду, хоча вона припускала, що це він привіз її сюди. Наскільки пам'ятала, він застав її в квартирі, коли вона була в процесі спорожнення пляшки своєї улюбленої мексиканської горілки. Він дав їй лимонного соку, сказав щось про її батька, але більше нічого вона не могла згадати. Можливо, це й на краще.

Ніч справді нависла над нею, наче не давала видихнути. Йоанна відчувала, що час — це суперник, із яким вона наполегливо бореться, намагається підштовхнути його вперед, зрушити на хвилину далі. Та все ж таки, щось наче стримувало її.

Вона якось дочекалася ранку, не зімкнувши очей. Ні медсестру, ні чергового лікаря не викликала. Припустила, що нічого доброго це не принесе. Йоанна мусила випити чогось міцного, але ніхто з них у цьому їй би не допоміг.

Ще до сходу сонця жінка кілька разів думала, що встане, піде до чергового лікаря і відразу ж випишеться. Але щойно вона піднімала руку, сили покидали її. Зрештою, вранці не стало краще.

Нарешті Йоанна заснула на кілька годин, а коли прокинулася, їй здалося, що повернулася в минуле. Розплющивши очі, побачила над собою обличчя людини, яку не бачила ще зі студентських часів. І про яку надто добре не згадувала.

На всіх університетських турнірах, симуляторах англійських *moot court*¹, вони виступали одне проти одного. Організаторам часто доводилося накладати на них імпровізовані покарання, такими запеклими були їхні сутички.

Й усе ж це Себастьян Сендал тепер стояв поруч із її ліжком. І тримав букет квітів, запах яких її дратував.

— Це що за бадилля? — прохрипіла вона.

Себастьян здійняв брови й нічого не відповів. Хилка відкашлялася.

— Коли вже приносиш мені смердючі бур'яни, то поясни.

Сендал переминався з ноги на ногу. Він не справляв належного враження. Йоанна знала, що він був наймолодшим суддею, коли-небудь обраним до Конституційного Суду. Про нього казали, що був надією польського судочинства, що досягне висот, а, зрештою, можливо, навіть колись очолить Європейський Суд.

Але тепер він був схожий на розгубленого студента, який не знає, бува не сьогодні має бути іспит, чи все ж ні.

— Поклади оце десь або викинь у смітник, — порадила Йоанна. — А потім скажи мені, що ти тут робиш? І де Зордон?

— Хто?

Себастьян окинув поглядом кімнату, ніби сподівався, що десь знайде вазу.

— Оринський.

— Цей твій стажист?

— Він тобі не мій.

— Я думав...

— Неправильно думав, — відрізала вона. — Сідай.

Коли вже знав, про кого йдеться, то мав стежити за новинами у ЗМІ про неї. Кордіан з'являвся там так само часто, як і вона, навіть якщо вони формально не вели певну справу разом. Хилка примружила очі й поглянула на Сендала. Насправді вона й сама чудово знала, як у нього справи. Вони не спілкувалися, але вона була в курсі всього — те, чого не оповідали ЗМІ, розповідав Facebook. Їй навіть не потрібно було нічого питати, щоб знати, на кому одружився, де відпочивав, на які фільми ходив, коли і в якій лікарні народився його хрещеник і як він виглядає. Нецікаво, як і будь-яка інша новонароджена дитина.

Сендал сів на ліжко.

— Що ти тут робиш? — запитала жінка.

Він знову оглянув кімнату.

— Гарне запитання.

— На яке ти повинен відповісти протягом кількох секунд.

— Мгм.

— Ну? Ти остання людина, яку я б очікувала тут побачити.

Він перевів подих і поправив поли піджака. Він носив хороший костюм, наче працював у приватному секторі, а не в державному. А може, це вже не актуальний стереотип? У Хилки склалося враження, що часи скромно вдягнених прокурорів і суддів, які скидають незграбність закону на свій зовнішній вигляд, минули. Тепер вони стежать за трендами, носять модні піджаки та зав'язують краватки так само, як це роблять найбільші зірки Голлівуду під час церемонії «Оскар».

Себастьян, без сумніву, належав до нового покоління юристів. У поєднанні з його компетентністю й упевненістю в собі це відчиняло перед ним багато дверей. Але в цей конкретний момент він був сам на себе не схожий.

— Я зателефонував до «Желязний і МакВей» і...

— Це ніколи не призводить ні до чого доброго, — урвала вона його. — Але гаразд, продовжуй.

— Я намагався тебе вистежити, чув, що ти повернулася в компанію.

— Хороші новини розносяться швидко.

— Погані ще швидше.

Йоанна здійняла брови.

— У будь-якому разі мені сказали, що ти в лікарні.

Їй було цікаво, що ж це за щедрий оповідач. Зордон точно ні, бо він чудово знав, що навіть погана брехня буде кращою за правду. Але в офісі було багато людей, радих поділитися цією новиною зі Сендалом.

— Ну, й подумав відвідати тебе, — додав Себастьян. — Адже якщо після університету нічого не змінилося, то існує велика ймовірність, що ніхто не принесе тобі квітів. Тобто, ніхто до тебе й не зазирне.

Власне, Хилка сподівалася, що так і буде.

— Що вони тобі сказали?

— Що у тебе якісь проблеми зі здоров'ям.

— І все?

— Я б не просив розповісти більше.

— Гаразд, — пробурмотіла вона. — А тепер перейдімо до теми, яка мене найбільше цікавить. Що ти в біса тут робиш? І навіщо тобі моя допомога?

— А хто сказав, що...

— Кажи, я не маю багато часу.

Він поглянув на ліжку, потім перевів погляд на інших пацієнтів. Вочевидь, вони вважали за честь удавати, що не чують розмови.

— Ти лежиш у лікарні, отже, часу маєш багато.

— Я скоро виписуюся.

— Не схоже на те.

— Неважливо, на що це схоже. Зовнішнє може бути оманливим.

Себастьян розтулив рота, але нічого не сказав. Якусь хвилину він виглядав так, наче намагався запхати свої думки подалі, не дозволяючи їм стати словами. Нарешті опустив голову.

— Мене звинуватили у скоєнні злочину.

Йоанна зиркнула на нього з недовірою.

— Тебе ні в чому не можуть звинуватити, бо тебе оберігає імунітет.

— Формально обвинувачення ще не висунули, але я знаю, що це лише питання часу.

Такого ще не було. Якщо пам'ять її не зраджувала, жоден суддя Конституційного Суду не був ані позбавлений імунітету, ані, тим паче, звинувачений у будь-якому злочині.

Хилка миттю забула про крапельницю, про ледь усвідомлений головний біль, про пересохле горло... і, передусім, про те, що була тверезою, як немовля. Вона не могла пригадати, коли востаннє могла таке про себе сказати.

Те, що сталося за останні кілька днів, справи, якими займалася... все було схоже на спогади, які належали комусь іншому.

Вона зосередила думки на Сендалі. Вирішила, що, оскільки пам'ять відмовляється співпрацювати в питаннях недавнього минулого, найкраще буде сконцентруватися на сьогодні.

— Ти впевнений, що звинувачення висунуть?

— Авжеж.

— Решта суддів зніме з тебе недоторканність?

— Не знаю, — відповів нерішуче. — Але... ні, мабуть, ні. Я так не думаю.

Йй це також не здавалося реалістичним сценарієм. Незважаючи на те, що — як і личить групі видатних юристів — члени Суду любили кидатися до горлянок одне одного, професійна солідарність була безкомпромісною, як і в будь-якому іншому судовому органі.

Хіба що звинувачення справді було б серйозним. Це змінило б суть речей.

— У чому тебе звинувачують?

— У вбивстві.

— Даруй, що?

— Прокурор висуне мені звинувачення за статтею сто сорок восьмою, Хилко. Треба повторювати?

— Ні. Навіть не варто цього робити, якщо не хочеш подіяти мені на нерви.

Хвилину вони мовчали. Власне, Хилка могла б пошепки запитати його, чи є у прокуратури вагомі докази, або ще тихіше запитати, чи справді він зробив те, у чому його звинувачують. Проте відповіді на ці запитання її не надто цікавили.

— Можна це виграти? — запитала вона.

— Не знаю. Можливо.

«Це звучить доволі добре», — подумала вона. І здавалося саме тією справою, завдяки якій вона могла б повернутися на належне їй місце в адвокатурі. Хоч свою посаду в юридичній фірмі Йоанна відновила, та відновлення репутації серед колег — якісно інша річ. Цього не досягне за один день. Хіба що вистоїть перед звинуваченнями судді Конституційного Суду.

Вона звузила очі.

— Тебе ж щойно обрали, — сказала. — Імунітет захищатиме тебе ще дев'ять років.

— Мгм.

— І ти ще не встиг нікому насолити. А влада з моменту твого обрання ще не змінилася.

— Це так.

— Отже, прокурор, який наміряється висунути тобі звинувачення, або налаштований на самогубство, або зібрав справді вагомі докази.

— Коли ти розглядаєш справу під таким кутом...

— Я згодна.

— Тобто?

— Тут точно щось не так, — сказала адвокатка, підтягуючись до узголів'я. — Але можеш спати спокійно. Щойно я вийду звідси, тебе представлятиме «Желязний і МакВей».

Перш ніж Себастьян встиг озватися, вона подарувала йому легку усмішку, що зникла з її обличчя так само швидко, як і з'явилася. Вказала гостю на двері.

— Наразі все, — оголосила. — А тепер повертайся на Шуха й берися винюхувати все довкола.

— Винюхувати?

— Хтось націлився на тебе, Сендале. Розвідай це питання, щоб я знала, у кого мені самій варто цілитися.

За мить він вийшов із кімнати, а Хилка покликала медсестру. Заявила, що виписується за власним бажанням і, будучи цілком притомною, вимагає надати їй відповідні документи.

Вона завершила формальності у кімнаті для медсестер. А повернувшись до палати, побачила, що хтось помістив нещасний віник від Сендала до маленької вазочки. Проте жінку цікавило інше. Поруч стояла ще одна ваза з чорною трояндою. Незвичайний подарунок, хоча, можливо, доречний для жінки, яка любить «Iron Maiden».

Вона підійшла до квітки і побачила, що поряд лежить аркуш паперу, складений навпіл. Розгорнула його та переглянула коротке повідомлення. Зводилося воно до одного речення:

«Облиш цю справу, якщо не хочеш проблем».

2

«Скайлайт», вул. Золота

Ніхто, мабуть, не очікував, що Хилка так швидко знову з'явиться в коридорі фірми. І точно не Кордіан, тому що востаннє він її бачив непритомною та під'єднаною до крапельниці. Він залишив лікарню ввечері, маючи намір повернутися туди відразу після того, як відпрацює обов'язкові вісім і теоретично додаткові чотири години в «Железний і МакВей».

Тим часом тепер спостерігав, як давня патронка спритно пробирається крізь офісних працівників, які юрмилися на двадцять першому поверсі «Скайлайту». Бракувало зазвичай притаманної їй грації, але їй усе одно вдавалося набагато краще рухатися крізь натовп, ніж йому.

— Хилка? — озвався чоловік.

— Хтось каже, що радше Відхилка.

— Що?

— Нічого. Заходь до мого кабінету, Зордоне. Маємо справу.

— Ти здуріла?

Вона проминула його, прямуючи до кабінету. Зупинилася просто перед дверима, доки він став позаду неї. Схрестив руки на грудях і чекав. Він знав, що вона не буде в захваті від того, що застане.

— Що це таке, курва мати? — запитала правниця.

— Табличка з ім'ям, прізвищем і посадою.

Вона тицьнула вказівним пальцем у шматок металу на дверях.

— Це має звідси зникнути.

— Можливо, воно зникне, але сумніваюся, що людину, яка сидить усередині, легко...

Не встиг закінчити свою думку, як Йоанна вхопила клямку дверей. Штовхнула двері якомога дужче і кинулася всередину, як ураган. Чоловік, який сидів за столом, схопився на ноги.

— Забирайся, — звеліла вона.

Адвокат вирячив очі.

— Але...

— Це мій кабінет, — сказала жінка, озираючись. — Шуруй звідси.

На мить запала важка тиша. Кордіан подумав, що було б добре припинити конфлікт, придушити його в зародку, доки не дійде до ескалації. Проте треба було мати на увазі, що Хилка стала партнером. Фактично, вона могла викинути з посади кожного, крім тих, хто був їй рівнею в службовій ієрархії. А таких були одиниці — і той нещасний, який опинився в цьому кабінеті, точно до них не належав.

Йоанна затримала погляд на книжковій полиці.

— Що це? — запитала вона. — Де мої Вальтоші?

— Що...

— Праці Гофманського та Валтоша з кримінального права.

Оринський прокашлявся.

— Вона їх колекціонує, — пояснив він. — Кожне видання іншого кольору.

— Але я займаюся цивільним правом... — безпорадно відповів нещасний.

Йоанна пирхнула.

— Тоді тим паче маєш звідси зникнути.

Кордіан уже мав заготовлену репліку, якою намагатиметься переконати чоловіка якомога швидше втекти з поля бою, але не встиг нею скористатися. Адвокат хутко второпав, що його вже не має бути

в кабінеті. Він узяв кілька тек, закрив ноутбук, всунув його під пахву і чимшвидше попрямував у коридор.

Оринський зачинив за ним двері.

— Мене немає зовсім трохи, а Валтоші уже зникають, — пробурмотіла Хилка, підходячи до столу. Сперлася на край, наче раптово втратила сили.

Кордіан підійшов до жінки. Якусь мить хотів підтримати її, але, коли та озирнулася й кинула на нього застережливий погляд, одразу ж здався. Вони знали одне одного доволі добре, щоб порозумітися без слів.

Йоанна обійшла стіл і важко опустилася на крісло.

— Попереджаю, Зордоне. Не глипай на мене так.

— Як?

— Як дурень на каганець.

Він сів у незручне крісло по інший бік столу й здійняв брови.

— Ще один фразеологізм, якого ти не знаєш, чи не так?

— Мгм, — підтвердив.

— В Google пошукаєш, — кинула, а потім відсунула папери на край столу. — Але спершу знайдеш мені все, що вдасться, на тему імунітету суддів Конституційного Суду.

Кордіан знову вирячився на неї, як на привида. Попри все, що сталося вчора, він не пропустив новини про те, що прокуратура має намір висунути звинувачення Себастьяну Сендалу. Власне, ніхто не міг пропустити такої новини — це була справа безпрецедентна. Сам факт того, що обвинувачі казали про це публічно, наштовхував на думку, що відбувається щось серйозне.

— Чому це тебе цікавить? — запитав нарешті.

— Тому що до мене прийшов Сендал.

— Але...

— Він відвідав мене в лікарні. Приніс мені якісь бур'яни.

— Що?

— Квіти. Ти ж знаєш, як я таке люблю.

Оринський ковтнув слину і нервово почухав потилицю. Формально Хилка вже не була його патронкою, і нічого не змушувало його вести з нею будь-які справи. Він міг похвалитися лише статусом *junior associate*², а вона була серед партнерів фірми. Професійна прірва між

ними фактично виключала співпрацю. От тільки їй легко було засипати з особистих міркувань.

Відкинув цю думку. Відучора він змагався з оцінкою їхніх стосунків і... Ні, власне, не відучора. Він робив це відтоді, як зустрів Хилку.

— Бачу, щось явно не так, — сказала вона. — Викинь це з себе й берімося до роботи.

— Щось? Та усе не так.

— Тобто? Мені так не здається. — Вона озирнулася. — Окрім зниклих Валтошів, звісно.

— Ти щойно вийшла з лікарні.

— Саме так.

— А потрапила туди, бо...

— Затнись на цьому слові, бо відірву язика, Зордоне.

Він кивнув. Не мав наміру повідомляти когось про стан, у якому знайшов її в спальні, але, насправді, йому й не потрібно було цього робити. Кожен, хто хоча б трохи знав Йоанну, міг дійти до істини шляхом короткої дедукції. Однак Кордіан вирішив залишити цю думку невимовленою.

Він провів рукою по краватці, глипаючи на адвокатку спідлоба.

— Ти не можеш взятися за нову справу, — пробурмотів.

— Ні? Хто мені заборонив?

— Ти підписала контракт, у якому погодилися захищати батька.

— Не важливо.

— *Pacta sunt servanda*³.

Хилка витріщилася на нього й відкинулася на спинку крісла. На мить вона виглядала так, наче вирішила викликати сили пекла й змусити вогонь пожерти того, хто навпроти.

— Ти атакуєш мене латиною?

— Я просто кажу, що контрактів дотримуються.

— Це виклик.

— Не зрозумів?

— Ніхто не нападає на мене латиною — а знаєш, чому? — спитала, не чекаючи відповіді. — Тому що всі знають, що програють у цій сутичці. Але, оскільки ти кинув рукавичку, я її підніму.

— Хилко...

— *Te futueo et caballum tuum*⁴.

— Я не знаю, що це означає.

— У вільному перекладі? Ну, польською це звучить не так піднесено. Пораю тебе і коня, на якому їдиш.

Кордіан не дуже тямив, що на це відповісти. Нервово поворухнувся в кріслі й озирнувся, наче шукав допомоги десь у кімнаті. Раптом почувся так, наче він перший день на роботі. Ніби щойно залишив нору, у якій в окремих боксах метушилися практиканти та стажисти, і вперше постав перед патронкою.

А все ж, від того часу вони пройшли довгий шлях. Це було нелегко, мабуть, для обох сторін, але врешті-решт важко було навіть сказати, що вони навчилися жити одне з одним — їхня емоційна близькість пішла значно далі. Вона наблизилася до симбіозу.

— Тобі вже відібрало мову? — спитала правниця. — А це лише початок мого латинського арсеналу. Я мала дуже хорошого викладача під час навчання в університеті.

— Слухай...

— Ти вже не можеш відступити. Ти кинув виклик, тому це триватиме доти, доки я не захочу це припинити.

— Гаразд, — сказав він, розстібаючи ґудзик на піджаку. — Можеш скільки завгодно балакати зі мною латиною, але...

— О, щоб ти знав, так і буде. Емілі Роуз⁵ порівняно зі мною — невинне мовчазне дитя.

— Чого не можна сказати про Сендала.

— Ну, до мовчазних він, звісно, не належить.

— А до невинних?

— Цього я ще не знаю, — відповіла жінка, підводячи погляд. — Зрештою, ти знаєш, яке це для мене має значення.

— Жодного.

— Отож-бо, — підтвердила вона. — Конкретно зараз мене цікавить, можуть у цій ситуації з нього зняти недоторканність, чи ні?

— А якою є ситуація?

— Дізнаємося о п'ятнадцятій. Тоді він прийде до «Скайлайту», щоб усе проспівати. А ти до того часу станеш фахівцем у цій темі.

Вона багатозначно зиркнула на двері, і Кордіану вистачило розуму не протестувати. Він знав, що колишня патронка шукає собі лиха, але вона й сама це чудово усвідомлювала. Іменні партнери повернули її до

фірми і підвищили лише тому, що в них не було вибору, але поставили одну умову. Вона мала захищати свого батька. Батька, з яким не спілкувалася вже багато років.

Оринський не мав уявлення, чому так було — принаймні до попереднього вечора. Тоді з її п'яного бурмотіння йому вдалося витягти чітку заяву: вона не мала наміру представляти Філіпа Оберталя, оскільки не захищає педофілів.

Кордіан став перед дверима. Хвилину помовчав, не озираючись.

— Я розберуся з Желязним, — сказала Йоанна. — Це формальність.

— Я так не думаю.

— Якщо він хоче, щоб адвокатська фірма захищала мого батька, нехай знайде іншого адвоката.

Лише тепер Оринський обернувся.

— Йому не залежить на тому, аби його представляла компанія. Він хоче, щоб це ти...

— Я чудово знаю, чого він хоче. І кажу тобі, що розберуся з цим. — Хилка озирнулася, ніби шукала своїх речей, які раніше лежали в кабінеті. — А тепер, іди штудіювати тему, Зордоне. Зустріч о п'ятнадцятій годині.

Він кивнув і вийшов у коридор. Какофонія голосів одразу вдарила по ньому. Якби й хотів витягти з цього щось суттєве, то не вдалося б. До нього доходили лише окремі слова, вирвані з контексту. Глоса, термін, апеляція, правопорушення, потерпілий, дата печатки... Всі адвокати, які перекрикували одне одного, схоже, думали, що від справи, яку вони вели, залежить доля всього світу.

Оринський постояв якусь мить під дверима кабінету Хилки, водячи поглядом по працівниках, які пробігали перед ним. Більшість із них були стажистами та практикантами, але й не одному старожилу також доводилося робити щось останньої миті, а потім пробиратися крізь пообідні натовпи.

Кінець-кінцем Кордіан похитав головою й пішов до свого кабінету. Він був маленьким, але забезпечував певну приватність у цьому божевільному безладі. Чоловік зачинив двері й перевів подих.

Скільки років це буде так виглядати? Як довго він зможе переводити подих тільки за зачиненими дверима? Такий стан речей, найімовірніше, триватиме аж до виходу на пенсію. Але це був той

шлях, який він сам обрав — і так усе йде непогано, враховуючи, з чого починав.

Оринський сів за стіл і кинув погляд на навчальні матеріали. Сподівався, що без активних справ у офісі зможе трохи підготуватися до адвокатського іспиту, оскільки той сам собою не здасться. Однак виглядало на те, що на вільну хвилину найближчим часом розраховувати не зможе.

Він узявся за дослідження, пов'язані з імунітетом. Переглянув кілька статей у внутрішній базі даних, а потім заходився читати їх на зовнішніх вебсайтах. У базі «LEX Omega» затримався на довше.

Швидко пошкодував, що не взяв каву з автомата. У його клітці не було кавомашини, хоча, здавалося, що всі інші працівники давно отримали в подарунок від Желязного такий елемент додаткового облаштування кабінету. Можливо, Кордіану не варто розраховувати на подібні жести. Він уже кілька разів підводив свого боса, щоразу завдяки Хилці.

Зітхнув і повернувся до одного з досліджень. Імунітет суддів КС був сконструйований таким же чином, як і в більшості інших випадків. Передбачав недоторканність — Сендала не можна було заарештувати, хіба що його спіймали б на гарячому. Проти нього також не можна було порушити жодне провадження.

Лише інші члени Суду могли позбавити імунітету. Кордіан широко поліхнув, коли автор матеріалу став розповідати про суди перів у Великій Британії, які породили цю традицію.

Пропустив ці одкровлення і перейшов до конкретики.

Клопотання про зняття недоторканності складає Генеральний прокурор. Це погано, бо він також міністр юстиції, отже, активний політик, який завжди має власні або партійні інтереси.

Саме рішення виносять Загальні збори Конституційного Суду, тобто не менше ніж тринадцять із п'ятнадцяти суддів. Його ухвалюватимуть переважною більшістю, тобто тих, хто голосує проти, має бути більше ніж тих, хто утримався або проголосував за.

Кордіан почухав потилицю. Ймовірно, участь у засіданні візьмуть усі, але сам Сендал буде з нього виключений. Чи вдасться йому заручити сімох суддів на свій захист? Якщо так, то стане непорушним. І не тільки зараз, а й у майбутньому. Оринський розкопав інформацію

про те, що імунітет слугуватиме судді навіть після виходу на пенсію. Ідеальна ситуація, якщо він у хороших стосунках з іншими членами КС.

Якщо ні, може бути нецікаво.

Себастьян Сендал був улюбленцем багатьох, і опозиція особливо не протестувала під час його обрання, що саме собою було симптоматичним. Авжеж, було кілька невдоволених, які заздрили його швидкому зростанню та блискавичній кар'єрі, але загалом молодий правник викликав лиш симпатію. Він не поводився пихато, в очах мав скромність і не вихвалявся своїми успіхами. Справді справляв враження, що йому до них об'єктивно байдуже, а у світі є важливіші речі, ніж професійна реалізація.

Оринський узявся переглядати інформацію в пресі про так зване вбивство. Прокуратура наразі все тримала у таємниці, тож відомості походили лише з неофіційних джерел. Але і їх було небагато. За інформацією одного з таблоїдів, суддя нібито напав на якусь жінку в Познані. Згідно з іншим, поліція хотіла його затримати, але голова Конституційного Суду наказав його негайно звільнити.

Скільки в цьому правди, Кордіан мав переконатися ще сьогодні. Він час від часу зиркав на годинник, поки не вирішив, що було б непогано перевірити, чи була зарезервована якась конференц-зала. Хилка була почасти збудженою через повернення у своє оточення, почасти — у стані легкої розгубленості, а тому могла не подбати про необхідні формальності.

Кордіан пішов до єдиного місця, де можна було отримати всю інформацію про юридичну фірму. Він зупинився перед столиком Анки з рецепції, дивом уникнувши зіткнення з черговим кур'єром.

— В чому проблема? — спитала Анка.

— Проблема?

— Ти ніколи не приходиш до мене, якщо все добре.

Важко було їй заперечити. Але, насправді, він не був такий єдиний.

— Я лиш хотів переконатися, чи маємо на 15:00 вільну залу.

— Маємо?

— Хилка, я і... наш клієнт.

— Ви знову разом?

Оринський скривився. Якусь мить вони глипали одне на одного й усмішка не сходила з обличчя Анки. Нарешті вона похитала головою й полишила цю тему.

Кордіан знав, що на двадцять першому поверсі офісної будівлі «Скайлайт» кружляють різні чутки. Більшість із них були про нього та його колишню патронку — і хоча вони різнилися в деталях, загальний посил був зрозумілим. Вони з Хилкою спали разом. У цьому не було жодної частки правди, але...

Насправді, можливо, таки трохи було. Одного разу, понад рік тому, до цього мало не дійшло.

— Усі зали зайняті.

Оринський похитав головою і поглянув на Анку з рецепції. Не було сенсу впевнюватися, чи правильно її почув. Тим паче не бачив сенсу намагатися заволодіти однією із зал силоміць. До п'ятнадцятої залишилося менше ніж пів години.

— Залишається зустрітися в кабінеті, — порадила Анка.

— У Хилки? Я так не думаю.

— В такому разі...

Вона не мусила завершувати. Стажист кивнув, а відтак попрямував до кабінету Йоанни. Трохи більше ніж через п'ятнадцять хвилин вони сиділи в «Hard Rock Cafe». В Оринського було приємне відчуття, наче він повернувся в минуле. Принаймні доти, доки не побачив Себастьяна Сендала, який пробирався між столиків. Суддя виглядав так, наче все його життя пішло під укіс.

3

«Hard Rock Cafe», Золоті Тераси

Це було не найкраще місце для зустрічі. Хилка не думала, що колись дійде до такого висновку в контексті свого улюбленого пабу, але в цьому випадку сумнівів не було. У неї було занадто багато алкогольних напоїв, щоб могла зосередитися на чомусь іншому.

Зиркнула на годинник на екрані телефону. Вона не пила кількадесят годин, але здавалося, що з часу останнього ковтка минули роки. Їй

було складно встояти проти текіли, та почати вона вирішила з фахітас⁶. Тріо комбо.

— Для тебе? — запитала вона, дивлячись на Оринського. — Паростки?

— Тут їх не подають.

— Отже, морепродукти. З подвійним гуакамоле як покарання за те, що досі не можеш їсти м'яса, як справжній мужик. — Вона перенесла погляд на Сендала. — А що їдять видатні польські юристи?

Себастьян лише похитав головою. Він був блідий, як смерть, лупав на Йоанну порожніми очима і виглядав так, ніби от-от знепритомніє.

— Я бачу, що мене оточують самі мімози, — пробурмотіла вона. — Тому вирішу за тебе також.

За мить Сендал їв свинячий ошийок із кров'ю, а Кордіан мучився з відкриванням устриці. Йоанна перевела подих, відчуваючи, що стає спекотно. Пити ніхто нічого не замовляв, хоча кухоль пінного пива тут стояв на відстані витягнутої руки.

Колись її колеги дивувалися, що вона дозволяє собі пиво на роботі. А зараз вони були б лише раді дізнатися про те, що Хилка повертається до цієї невинної звички. Невинної, враховуючи те, що вже якийсь час вона похапцем спустошувала пляшечки горілки в туалетах.

Адвокатка поправила зачіску і перевела подих. Вирішила, що це допоможе краще зосередитися на справі.

— Окей, — промовила вона. — Почнімо з чорної троянди.

— Га? — пробурмотів Оринський, не відриваючись від своїх *frutti di mare*⁷.

— Знаю, що це словосполучення звучить як назва борделю, особливо, якщо ти голодний молодик. Як ти, Зордоне.

— Мгм.

— Але мені йдеться про найбанальнішу квітку в світі.

Сендал спохмурнів і відклав столові прибори.

— Про що ти говориш?

— Я отримала невинне повідомлення, ще в лікарні. Відразу після того, як ти пішов, хтось підсунув мені вазу з чорною трояндою та повідомленням, що найкраще буде, якщо я залишу цю справу в спокої.

Обоє чоловіків розгублено глипнули на неї. Вона бачила, що Зордон хотів запитати, чому не сказала йому про це раніше, але вчасно прикусив язика. Давній знайомий Хилки з універу чи ні, а все ж було недоречно створювати у клієнта враження, що у співпраці захисників існують якісь розбіжності.

— Що й казати, ми, жінки, набагато чутливіші до символіки. Кожна троянда щось означає. Чорна — прощання й, вочевидь, смерть. Але в позитивному сенсі.

— В позитивному? — вигукнув Кордіан.

— Як початок чогось нового. Відродження в новому світі.

— Чудово. Хтось, хто її залишив, саме це мав на увазі.

— На цьому етапі не виключаю нічого.

Сендал підняв руку, змусивши їх подумати про поліціанта, який регулює рух на особливо людному перехресті. Він уп'явся в Хилку нагальним поглядом, який адвокатка сприйняла як негласне прохання. Вона полізла в сумку й простягла йому листа. Чоловік швидко переглянув його.

— Я перевірила, де в районі продають чорні троянди, — додала вона. — Біля лікарні лише один такий квітковий магазин. Але у них немає відеоспостереження.

— Флористка нічого не запам'ятала? — запитав Оринський.

— Вона дуже добре запам'ятала. Троянду купила якась дитина, років п'яти, — відрізала Йоанна, відриваючи шматок лаваша, начиненого м'ясом зі гриля. — Хтось найняв це нещастя, щоб воно купило мені цей бур'ян, а потім принесло до лікарні. Я питала у санітарки.

Вона спокійно прожувала, поглядаючи на співрозмовників. Не очікувала, що ті будуть настільки шоковані. Проте, мабуть, обидва швидко второпали, що хтось тримає руку на пульсі цієї справи. Надзвичайно прискіпливо.

— Атож, — промовила вона. — Таймінг тривожний.

— Тривожний? — перепитав Кордіан. — Той факт, що попередження надіслане тобі так швидко, доводить, що хтось пильно стежить за суддею Сендалом.

— Називай мене Себастьяном.

Оринський невпевнено кивнув.

— І ти маєш рацію, — додав суддя, відкладаючи столове приладдя. — А якщо так, то підозрюю, що на цьому все не закінчиться.

— Певна річ, ні, — погодилася Хилка. — Хто хоч раз чув моє ім'я, знає, що таким кроком нічого не доб'ється. Або що це матиме ефект, протилежний від очікуваного.

— Може, про це і йдеться? — припустив Кордіан.

— Може. Але, найімовірніше, це просто несміливе представлення. Тиха прелюдія перед самим концертом.

Себастьян кивнув, зводячи разом брови.

— Прокуратура? — спитав.

— Якщо так, то матимеш проблеми, — зауважив Оринський. — Нещодавно ти надала їм багато матеріалів, які вони могли б...

— Ці собаки зберуть лише ті крихти, які я їм кину.

— Звісно.

На якусь мить усі троє замовкли. Кордіан і Сендал вилупилися на свої страви, а Йоанна наїлася так досхочу, наче думала, що могла компенсувати цим нестачу алкоголю. Нарешті вона підвела погляд.

— Не будемо гадати, — сказала правниця. — Я перевірила усе, що можна було перевірити, але так і не встановила, хто надіслав цей бур'ян. Треба дочекатися їхнього наступного кроку. А тим часом у нас є багато справ. — Вона витріщилася на суддю. — Почнімо з того, чому ти виглядаєш гірше, аніж Зордон після зустрічі з Горимом.

— Перепрошую?

— Не зважай. — Махнула рукою. — Це таке внутрішньоофісне порівняння. Розкажуй, що сталося? — Вона підсунула до рота ще один великий шмат фахітас.

Сендал нервово потер лоба.

— Весь день не можу додзвонитися до генпрокурора.

— Це добре, — відповіла жінка. — Отже, троїстий розподіл влади за Монтеस्क'є⁸ діє... принаймні на телефонних лініях.

— Хоча мені вдалося зв'язатися із заступником міністра юстиції.

— І?

— Не думаю, що вони заступляться за мене.

— Вони й не повинні заступатися. Достатньо, щоб не скерували клопотання до КС.

— Вони це зроблять.

Йоанна звузила очі. Авжеж, вона очікувала, що це станеться, але ж не на цьому етапі. Наразі справа була надто туманною, а повідомлення про ймовірний злочин з'являлися лише в незручних правлячому табору ЗМІ. Хилка припускала, що якийсь час буде тихо.

— Але ж це ті самі люди, які були за тебе, — зазначила вона. — За твою кандидатуру в Сеймі голосував сам генпрокурор, він же міністр юстиції.

— Так, але...

— Хоча це тільки, якщо йдеться про поділ за Монтеск'є, — пробурмотіла вона.

— Мабуть, справа стала надто гучною.

— Це маячня.

— Тобто?

— Єдине, що має значення для влади — це їхні ЗМІ, а там тиша. Не йдеться про тиск громадської думки, та й опозиція поки що не почала виливати на тебе помії.

— На що ти натякаєш? — долучився Оринський.

— Що прокуратура зібрала вельми хороші докази, які передала міністру, — відповіла Хилка, відриваючи черговий шматок лаваша. — І той, мабуть, вирішив, що від Сендала краще заздалегідь дистанціюватися, бо хлопець іде на дно, як «Титанік».

Усі на мить замовкли. На задньому плані можна було почути слабкі звуки однієї з культових пісень «КоЯп». Йоанна хотіла б послухати щось із вісімдесятих, без домішків ню-металу, але йти до стійки заради цього не збиралася.

— Отже, Сендале? — запитала вона. — Є в них щось хороше чи ні?

— Мені так не здається.

Правниця здійняла брови. Ця відповідь їй не сподобалася.

— Що ти маєш на увазі? — буркнула нарешті. — Або є, або немає. Що тобі має здаватися?

— Немає.

— То чому генпрокурор так швидко подає клопотання?

— Може, знає те, чого не знаю я.

— Найімовірніше, — сказала вона, вигинаючи спину. — І це буде чиста спекуляція з мого боку, але, припустімо, цілком гіпотетично,

що... не знаю, що вони знайшли тіло? З відбитками твоїх пальців?

— Це неможливо.

— Тому що ти його добре сховав?

Сендала це не розсмішило. Витріщився на Хилку з кам'яним обличчям, яке сказало їй більше, ніж слова. Його образило саме лише припущення, що в звинуваченнях може бути частка правди. Її це не здивувало, бо він був із тих юристів, які страждали на ідеалістичне спотворення. Їм здавалося, що правова система побудована на певних цінностях, які захищають справедливість та охороняють громадян. З її досвіду випливало, що конституціоналісти часто лупали на державу крізь рожеві окуляри. Йоанна не тямала, чому.

Можливо, якби вони займалися сімейним правом, то побачили б, як нормативні акти можуть завдати шкоди невинним людям.

— Я цього не робив, — тихо зронив Себастьян.

— Ти не сховав тіло? Отже, розчинив його у ванні?

Він безсило похитав головою.

— Мені це *ganz egal*⁹, — заявила жінка. — Винний чи невинний, я захищатиму тебе, Сендале. Мені просто потрібно знати все, що знаєш ти. Ми розуміємо одне одного?

— Атож.

— Тоді, будь ласка, почни оповідати, як катеринка, тому що я маю якомога швидше повернутися до «Скайлайту». Треба переобладнати кабінет.

Він глибоко вдихнув і згорбився. Хилка підігнула його помахом руки.

— Прокуратура стверджує, що я вбив чоловіка.

— Чоловіка? — запитав Кордіан.

Суддя кивнув.

— Але я чув, що йдеться про...

— Облишмо інформацію з таблоїдів, Зордоне. Зосередимося на конкретиці.

Оринський замовк, а Себастьян потер скроні, наче боровся з мігренню. Коли відкрив своє обличчя, Хилка побачила у його очах тотальну втому. Збагнула, що обставини йому не під силу. Він був успішною людиною, яка звикла бути тією, що задає ритм усьому

довкола. Він звик, що всі споглядають на нього з удячністю, а не з підозрою чи презирством.

Насправді, щоб визнати його винним, не мав відбуватися жоден суд. Туманного витоку в ЗМІ було б досить, щоб громадськість додумала решту. Йоанна була певна, що, хоч як би закінчилася справа, через кілька років люди згадуватимуть лише про те, що Сендал убив якусь жінку.

Це була перша новина, яка закарбується у всіх у пам'яті. Не мало значення, що вона не правдива навіть щодо статі ймовірної жертви.

— Ти знаєш, про кого йдеться? — запитала адвокатка.

— Ні. Вони не назвали ані імені, ані прізвища. Знаю тільки, що інцидент стався в Кракові.

— А не в Познані?

— Ні.

— Ти впевнений?

— Так каже заступник міністра юстиції. Припускаю, він знає, що говорить.

— Я б не був таким упевненим... — пробурмотів Кордіан.

Йоанна хижо зиркнула на нього, і він швидко підняв руку й відступився.

— Ти знаєш, кому дісталася справа? — запитала правниця.

— Домініці Вадриш-Гансен. Малопольська окружна прокуратура.

Хилці було знайоме це прізвище. Спершу вона не могла засоціювати, чому, але раптом розум скочив на належні рейки. Виловила з пам'яті пресконференцію Вадриш-Гансен, яку якось переглядала. Прокурорка виглядала як дама зі знімального майданчика «Абатства Даунтон»¹⁰, і після швидкого дослідження краківського правничого кола Йоанна виявила, що зовнішність у цьому випадку не є оманливою.

Ця жінка була повною її протилежністю. Вона поважала всі конвенції, вірила в усі ці нісенітничі латинських правових паремій¹¹ і з витонченістю носила прокурорську мантию. Хилка, якби могла, вийшла б на суд у футболці з Едді, зомбіподібним маскотом «Iron Maiden», або, вже на крайняк, у шкіряній куртці.

«Якщо дійде до сутички, полетять іскри», — подумала вона.

— Гаразд... — пробурмотіла радше собі, ніж своїм співрозмовникам.

— Ти знаєш її? — запитав Кордіан.

— Тільки з чуток. Хоча якось ми ледь не зустрілися в суді, — відповіла вона, потім похитала головою й поглянула на суддю. — Що ще ти знаєш?

— Більше нічого.

— Це все, що тобі сказав заступник міністра? Жодної інформації про докази, свідків чи...

— Жодної.

— Розумію. Коротше кажучи, ти в дупі. І ми разом із тобою.

Себастьян кивнув, не сказавши ні слова.

— Маєш алібі?

— Я навіть не знаю, коли стався цей нібито інцидент. І сумніваюся, що хтось із міністерства мене просвітить.

— Ні, вони точно цього не зроблять. Сказали тобі лише те, що їм потрібно, аби зберегти обличчя.

— Обличчя?

— Ну, що вони тебе ще не перекреслили. Що це не вони є твоїм ворогом.

Хилка припускала, що вся документація у них уже на столі. Мусила бути, якщо до генпрокурора надійшло звернення щодо клопотання про зняття з Сендала імунітету. Однак на цьому етапі ніхто не був зобов'язаний із ним чимось ділитися. Формально його ні в чому не звинувачували.

— У Варшаві ми нічого не дізнаємося, — сказала вона. — Найімовірніше, ця справа ведеться не тут. Треба покопатися у Кракові. І так складається, що в нас там хтось є.

— Хтось без доступу до прокуратури, — зазначив Оринський. — І хтось, хто вже спакував речі, тому що повертається до Варшави.

Йоанна обернулася до нього.

— Що? — запитала. — Кормак повертається?

— Це була одна з умов, яку ти поставила перед поверненням до фірми.

— Ага.

— Ти не пригадуєш?

— Ніц. Якби Гокінг¹² навів свій телескоп на мою голову, то виявив би найближчу до Землі чорну діру.

Кордіан невпевнено глипнув на їхнього клієнта. Хилка краєчком ока також стежила за його реакцією, але не помітила нічого тривожного. Сендал знав, що останнім часом вона спускалася з небезпечного схилу, але не знав, як далеко від вершини зупинилася. А навіть якщо й знав, то й так уже віддав свою долю в її руки. Алкогольна амнезія не могла змінити багато.

— Коли він виїжджає з Кракова? — спитала жінка.

— Гадаю, за кілька днів. Нам іще потрібно закрити справу з МакВеєм.

— Це означає, що він іще встигне розвідати таємниці місцевих гончаків окружної прокуратури.

— Я так не думаю.

— У будь-якому разі спробує, — твердо запевнила вона. — І щойно дізнаємося більше, почнемо складати лінію оборони для тебе, Сендале.

Себастьян не виглядав підбадьореним.

— Проте припускаю, що справа має бути відносно свіжою, — додала адвокатка. — Вони точно б не сягали далі, ніж на рік назад.

— Може, й ні, — визнав Сендал.

— Тоді я поставлю найочевидніше запитання, яке...

— Я не був у Кракові останній рік.

— А раніше?

Він розвів руками.

— Ти ніколи там не був?

— Авжеж, був. Але кілька добрих років тому.

— Чудово, — сказала Хилка. — Звісно, якщо ти кажеш правду. Хоча припускаю, що якщо брешеш, то подбав про те, щоб під час такого гіпотетичного візиту тебе ніхто не запам'ятав.

Себастьян якусь мить дивився на неї, ніби та сформулювала якийсь надзвичайний пасквіль. Нарешті зітхнув і похитав головою.

— Жодного гіпотетичного візиту не було, — запевнив суддя. — Ні минулого, ані впродовж найближчих кількох років.

Йоанна з'їла останній шматок фахітас і мимоволі озирнулася в пошуках кухля. Рука смикнулася сама собою, перш ніж розум устиг зреагувати.

— Окей, — відповіла жінка нарешті. — Тож будуть цілитися у період, на який у тебе немає жодного алібі. Є такий?

— Звісно, що є. Завжди є.

— Наприклад?

Він стенив плечима, але Хилка здогадалася, що Сендал уже почав думати над цим. Якщо хтось справді хотів підставити його у вбивстві, то мав добре знати його особисте життя. Вирішальним був вибір дати.

— Як ти знаєш, я живу з дружиною.

— Певна річ, знаю, Сендале. Я переглядаю Facebook, як і будь-яка нормальна людина.

Себастьян поглянув на неї з осторогою.

— Я також знаю, що у тебе є хрещеник. Ти занадто часто фотографуєшся з ним. Тільки не знаю, скільки цьому нахабі зараз років.

Оринський відкашлявся, але Сендал проігнорував гострі слова. Йоанна й не очікувала іншої реакції. Вони пережили занадто багато словесних перепалок під час навчання, занадто часто дражнили одне одного, щоб він зараз міг образитись на щось подібне.

— Його звуть Збігнєв, йому кілька місяців.

Хилка скривилася.

— Збігнєв? Справді?

— Сам запропонував це ім'я.

— На честь Радванського чи що?

— Ні. На честь Голди.

— О, це все змінює. Чудовий юрист.

— Аякже.

Йоанна контрольню зиркнула на свого колишнього підопічного і з полегшенням зауважила, що навіть він знав Збігнєва Голду. Нічого дивного, професор був членом правління Гельсінської спілки прав людини, консультував «Солідарність», був інтернований, а після падіння ПНР¹³ сприяв реформі кримінального права за прикладом західної демократії. Таких юристів сьогодні мало, з жалем підсумувала Хилка.

Мало, але, можливо, один із них сидів навпроти неї. І якщо він іще не заслуговував на подібний статус, то, безумовно, був хорошим кандидатом.

Хто ж міг хотіти затягнути його в таку паскудну справу? І чому? Якби він був із числа минулої генерації, вона була б готова

припустити, що це була чистка нового правлячого табору. Але було геть навпаки. Він був одним... чи не єдиним кадровим рішенням, яке не оскаржували опозиційні політики.

Хилка звузила очі, приглядаючись до Себастьяна. Вона припускала, що є принаймні кілька речей, про які він їй не сказав. Нічого страшного. Була переконана, що з часом він розкриє перед нею всі карти. Бо якщо цього не зробить, то це зробить прокуратура. І тоді для Хилки може бути надто пізно тягнутися до свого туза.

4

«Скайлайт», вул. Золота

У Кордіана лише на мить виникла ілюзія, що він матиме можливість викласти все, що дізнався на тему імунітету та процедури його зняття. Приблизно між першою та другою устрицями він усвідомив, що не зможе проявити себе. Принаймні не зараз.

Повернувшись до кабінету колишньої патронки, він висунув крісло і сів перед столом. Хилка нервово шукала щось у шафі, наповненій стосами документів. Це було суттєве паперове нагромадження, хоча воно не могло зрівнятися з тим, яке зберігалось в офісах юристів, що займалися аферою «Amber Gold»¹⁴. Найгірше велося суддям: мусили мати справу з обвинувальним актом на дев'ять тисяч сторінок. Крім того, було зібрано близько шістнадцяти мільйонів томів матеріалів. На щастя, адвокатська фірма «Желязний і МакВей» не займалася такими масштабними справами, але Оринський побоювався, що захист судді Сендала може виявитися таким же вимогливим, як захист двійки обвинувачених у тій афері.

Нічого не вказувало на те, що Сендал справді мав щось на сумлінні, але саме в цьому полягала найбільша проблема. Ні Хилка, ні Кордіан не знали, звідки буде напад. А сумнівів, що вони повинні його очікувати, не було.

Йоанна пробурмотіла щось нерозбірливе, а потім зачинила шафку з документами.

— Щось шукаєш? — запитав Оринський.

— Хоча б одного Валтоша. Усі примірники винесли?

— Вочевидь.

Вона важко опустила на крісло за столом. Провела рукою по чубчику, зачесавши його набік.

— І взагалі, навіщо тобі зараз матеріали з кримінального права? — додав чоловік. — Нам радше придався б підручник із мистецтва маніпуляції.

— Це якраз достеменно описано у мене в голові, — відповіла Хилка, постукавши себе по чолі.

— І що з цієї мудрості випливає?

— Що мені потрібно потеревенити з чотирнадцятьма членами певного поважного органу.

Кордіан здійняв брови.

— Ти жартуєш?

— Ні. Сам кажеш, що ми повинні зосередитися на маніпуляції. І хоча я рідко погоджуюся з тобою, Зордоне, у цьому випадку змушена це зробити. Візьми свій календар і запиши цей день. Чи зроби нотатку в iCal¹⁵.

— Немає більше iCal.

— Справді? — пробурмотіла вона без інтересу.

— Зараз це просто називається календарем. Як на iOS, так і...

— Симптоматично. Відколи ти такий *apple boy*?

Він стенув плечима, вирішивши, що найкращим рішенням буде не продовжувати тему. Хилка чомусь відчувала огиду до продуктів із логотипом надкушеного яблука. Оринський не дуже тямив чому, адже, на його думку, вони полегшували життя суттєвіше, ніж доступні відповідники.

— У будь-якому разі це дата, яку варто запам'ятати.

— Але...

— Мені потрібно з ними побалакати.

— Не знаю, чи це гарна ідея.

— Звісно, негарна, — визнала Хилка. — Як і будь-яка інша в цій ситуації. До того ж спілкуватися з теоретиками права — це завжди погана ідея. Якщо ти не мазохіст.

— Конституційний Суд складається не лише з теоретиків...

— Ну так, є й один адвокат. Але він такий же практик, як я жриця каннуші.

— Даруй, хто?

— Шінтоїстська жриця, — пояснила жінка так, наче це була найочевидніша річ у світі. — Де твої розгорнуті знання, Зордоне? Чи вони обмежуються лише характеристиками останнього iPhone?

Він проігнорував звинувачення, стягуючи поли піджака.

— Ти божевільна, — відповів нарешті. — Якщо поїдеш на Шуха, щоб поспілкуватися з суддями, то вручиш винятково ласий шматок прокуратурі.

— Справді? І що ж це за шматок?

— Під час суду стверджуватимуть, що ти хотіла вчинити тиск.

— Та де там.

На мить запала важка тиша.

— Оце твоя відповідь? — поцікавився Кордіан.

— Вона красномовна.

— Я посперечався б...

— Та годі вже, — відрізала адвокатка й махнула рукою. — У мене немає жодного наміру допустити судовий розгляд. Я зупиню цю справу ще до складання обвинувального акту.

— Це як?

— Подбаю про те, щоб решта членів Суду не відхилили імунітет. Мені досить семи, які проголосують проти або утримаються.

Оринський розраховував, що дехто, хоч і не буде цим хизуватися, але без вагань проголосує на користь Сендала. Дехто зіткнеться з дилемою, тож, можливо, Хилка має рацію? Найбезпечнішим варіантом для них буде утримання від голосування. Вони не порушать професійної солідарності та водночас не піддадуться звинуваченням у тому, що покривають злочинця.

І цього буде досить.

— І як ти плануєш їх переконати?

— Раціональними аргументами та силою чистої логіки.

— Ні хитрощами, ні погрозами, ні вмілими мудруваннями і маніпуляціями?

— Ні.

— Це щось новеньке.

— Авжеж, — визнала адвокатка. — І це суперечить усьому, в що я вірю. Але іноді доводиться йти проти своєї волі.

Кордіан ледь усміхнувся, але Хилка навіть не зиркнула на нього. Вона нишпорили в шухлядах столу і щось бурмотіла собі під ніс, мабуть, не дуже витончені образи на адресу адвоката, який раніше займав цей кабінет.

Нарешті піднялася та поправила жакет.

— Тут нічого мого не залишилося, — сказала з сумом. — Той ідіот повинен навести тут порядок. Після цього я перевезу сюди речі зі свого попереднього офісу.

— Раніше ти працювала в юридичній консультації в «Аркадії».

— Але моя вітальня відігравала роль кабінету, якщо ти забув.

Він чудово пам'ятав. Як і безлад, що панував у її квартирі на вулиці Аргентинській, як і погляд, який вона кидала на нього, коли нагадував їй про роботу в тій консультації. Тепер в її очах не було ні образи, ні почуття поразки. Ніби стерла той епізод зі своєї пам'яті.

Оринський сподівався, що вона буде так само рішучою й щодо алкоголю.

— Їдеш зі мною? — запитала правниця, рушаючи до дверей. Кордіан хутко підвівся.

— Аякже, тобі потрібен водій.

— Відколи?

— Відколи у тебе забрали права за водіння в нетверезому стані.

— Я так не думаю.

— Але ж...

— Я не заперечую, що у мене забрали права. Заперечую, що потребую водія.

За якусь хвилю вони підійшли до чорного «ікс п'ятого». Автівка стояла на стоянці в Золотих Терасах, і якщо не була обладнана автопілотом, то Хилка справді керувала автомобілем, незважаючи на заборону. Оринський похитав головою і сів за кермо BMW.

Він вилупився на панель.

— Щось не так? — сказала Йоанна. — Розучився водити справжню машину?

— Ні.

Сказати, що цей автомобіль відрізнявся від його жовтого «дайхацу YRV», було не сказати нічого. Оринський почувався так, ніби сидів

у транспортному засобі, який був гібридом лімузина й танка. Він відкашлявся, а потім увімкнув задню.

— Ти точно плануєш поважати закон? — запитав, озираючись через плече.

— П'ятдесят на п'ятдесят.

— Тобто?

Хилка ввімкнула радіо. Інформація на дисплеї сповістила про неминуче наближення гітарних рифів. У плеєрі закрутився диск «The Number of the Beast» від «Iron Maiden».

— Коли буде нагода, припряжу на це місце якесь теля, як-от зараз, — сказала вона, невпевнено озираючись. — А якщо ні, то їздитиму сама. Яка ймовірність, що мене зупинять?

— Враховуючи те, що ти не можеш проїхати кількасот метрів, не порушивши жодних правил?

Йоанна скоса глипнула на супутника. Оринський обережно повернув, а потім надто швидко відпустив зчеплення, і автомобіль сіпнуло. Колишня патронка не прокоментувала цього, голос був лише за Брюсом Дікінсоном¹⁶, який співав про те, як на обрії завидніли кораблі вікінгів, провісники майбутньої війни.

— Адекватне музичне тло, — визнав Кордіан, полишаючи Золоту в напрямку проспекту Івана-Павла II.

— «Завойовники»¹⁷? Не перебільшуй.

— Я думав, ти збираєшся рубати з плеча.

— Ні.

— Мгм. — Він кивнув. — Ми там когось знаємо?

— У Суді? Не жартуй так. Вони порядні люди, видатні юристи. Ми не крутимосся у подібних колах.

— Отже, з ким хочеш розмовляти?

— З тими, хто знає, що діється насправді, — відповіла Хилка, невпевнено дивлячись у праве дзеркальце. Вона відрегулювала його так, щоб бачити, що відбувається позаду неї. — Тому що я впевнена, що хтось із них знає.

— Звідки така впевненість?

— Прокуратура не починала б цієї нісенітниці, якби не мала сигналу зсередини, що зняття недоторканності можливе. Отже, якщо існує

якась змова проти Сендала, то принаймні один із суддів до цього причетний.

Оринському довелося визнати, що це цілком логічно. Тривожно, оскільки ці люди захищали громадянські права та свободи, але логічно.

Кордіан розвернувся на кільцевій розв'язці ООН і попрямував у бік політехніки. Власне, він міг виїхати зі Золотих Терас на вулицю Емілії Плятер, але знав, що тоді вони потрапили б у корок на кільці Дмовського. Хилка не заперечувала і навіть поглянула на нього з повагою, тож він про себе впевнився, що ухвалив правильне рішення.

Через кільканадцять хвилин вони під'їхали до невеликої будівлі на проспекті Шуха. Трохи далі вдалося знайти і місце для паркування.

Вони без проблем зайшли на територію, хоча Оринський очікував, що ніхто не може цього зробити просто так. Це не пройшло Хилці повз увагу.

— Це не парламент, Зордоне. Тут не потрібно просити окремої аудієнції.

— Я вважав за потрібне хоча б повідомити заздалегідь.

— Ні. Досить того, що відбувається якесь засідання. Усі вони відкриті для відвідин, хіба що виключають громадськість. А якщо вони дискутують на особливо гостру тему, то можуть ухвалити рішення про видачу вхідних карток. У будь-якому іншому випадку можеш вільно прямувати до зали суду.

Але туди вони не пішли. Йоанна повела супутника коридорами, ніби досконало знала будівлю зсередини, а потім зупинилася перед одним із кабінетів. Постукала і зайшла досередини, не чекаючи відповіді. Кордіан пішов за нею.

Жінка, яка сиділа за масивним старим письмовим столом, аж підстрибнула.

— Йоанна?

— Власною персоною, пані професорко.

Це був, мабуть, перший раз, коли Оринський почув нотку поваги в голосі Хилки. Коли та потиснула руку судді, він придивився до старшої жінки. Вона була струнка, висока, мала сиве волосся й сумні риси обличчя. Кутики її рота ніби опустилися назавжди, а в очах вловив якийсь невизначений біль.

Нарешті він згадав її ім'я та прізвище. Марія Корнацька. Згадав це лише тому, що незабаром вона складала свої повноваження, а профільні ЗМІ вже висували припущення, ким її замінять.

— Можна? — запитала Хилка, вказуючи на крісло перед столом.

— Звісно, будь ласка. Сідайте.

У Кордіана склалося враження, що колишня патронка відразу ж перетворилася на людину, про чиє існування він навіть не підозрював. Сів поруч, а потім швидко зиркнув на Йоанну.

Вона представила його, не вдаючись у подробиці. Суддя кинула на стажиста погляд, який натякав: не надає особливого значення його присутності. Властиво, Оринський почувся валізкою, яку Хилка про всяк випадок взяла з собою.

— Що тебе сюди привело? Маєш намір урешті зайнятися чимось конструктивним?

— Я роблю це постійно, пані професорко.

— Це тобі тільки здається. Але, коли досягнеш мого віку, побачиш, що реальних змін неможливо досягти там, де ти є зараз.

Йоанна злегка посміхнулася, але нічого не відповіла.

— Верховний Суд або Конституційний Суд, — додала Корнацька. — Це єдині два місця, де життя юриста має значення. Навіть у сеймі чи сенаті нема чого шукати.

— Там точно ні.

Марія задумливо кивнула, наче цей короткий обмін спонукав до глибоких роздумів. Вона на мить примружилася, потім ледь помітно похитала головою.

— То що ти тут робиш? — спитала господарка кабінету.

— Я прийшла від імені клієнта.

— Отакої... Це радше незвичайна ситуація.

— Це неможливо приховати, — зізналася Йоанна. — Бо йдеться про суддю КС.

— Тобто?

Атмосфера раптово змінилася, і Кордіан збагнув, що ввічливість Хилки не походила з поваги до старшої юристки. Це було частиною стратегії і, найімовірніше, мало оприявнити зміну, яку вишукувала Йоанна. Зміну, яку Оринський тепер чітко помітив. Біль зник із очей Корнацької і змінився підозрою. Губи злегка стиснулися.

— Ти тут через Сендала?

Хилка багатозначно поглянула на Кордіана.

— У цьому разі мені дуже прикро, Йоанно, але мені нема чого сказати.

— Пані професорко...

— Ми обов'язково розглядатимемо це питання. Я не можу про нього говорити.

— Я просто хотіла дізнатися, що...

— Від мене ти нічого не дізнаєшся. Мені шкода.

Суддя підвелася з-за свого столу і, хоча не вказала відвідувачам на двері, жест був вельми красномовним. Йоанна якусь мить дивилася на неї з очікуванням, а потім кивнула. Вони вийшли в коридор, відмовившись навіть від побіжного прощання.

Оринський зачинив за ними двері й розвів руками.

— Багато не дізналися, — підсумував.

— За винятком того, що чимось тут добряче смердить.

З цим важко було не погодитись. Не існувало жодної формальної причини для такої реакції судді. Справа ще не розглядалася, ніхто не був обмежений жодною таємницею і проста розмова не могла призвести до проблем.

— Що тепер? — запитав чоловік.

— Копатимемо далі.

Перш ніж Кордіан второпав, що планує його компаньйонка, Хилка вже перебралася до сусідніх дверей. Глипнула на табличку, похитала головою й попрямувала далі. Після п'ятого чи шостого разу нарешті знайшла місце, яке шукала. Цього разу, постукавши, трохи почекала, перш ніж потягнути за клямку — хоча не так довго, щоб дати судді час на відповідь.

Зайшла досередини й зміряла поглядом чоловіка, трохи молодшого за Корнацьку. Той розгублено підвівся з-за столу. Поглянув на жінку, потім на Кордіана і лише тоді розтулив рота.

— Адвокатка Йоанна Хилка, — назвалася вона. — Я представляю суддю Сендала.

— Але що пані...

— Стверджує, що якщо і маю з кимсь побалакати, то тільки з вами.

Суддя на мить спохмурнів. Нарешті він знову сів у крісло.

КУПИТИ